

SUPPLERENDE NÆRHEDS- OG GRUNDNOTAT

23. marts 2011

Høringsnotat

Supplerende høringsnotat vedrørende Europa-Kommissionens grønbog om modernisering af EU's politik for offentlige indkøb – **KOM(2011) 15 endelig af 27. januar 2011**

Høring

Forslaget har været til høring i EU-specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst. Der er modtaget hørings svar fra Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Arkitektvirksomheder, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, Danske Regioner, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Miljømærkning Danmark og Staten og Kommunernes Indkøbs Service.

1. Generelle bemærkninger til revision af udbudsdirektiverne

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) finder, at de tre største problemstillinger, Kommissionen skal gøre noget ved, er:

- Regel- og procedureforenkling herunder i udvælgelses- og tildelingsfasen, dog uden at retssikkerheden for tilbudsgiverne forringes.
- Større proportionalitet mellem tilbudsmaterialets omfang og kontraktens genstand, så de omkostninger, som er forbundet med at afgive tilbud, nedbringes – uden at det går på kompromis med ligebehandlingsprincippet mv.
- Forbedring af muligheden for at konkurrere på kvalitet i stedet for billigste pris.

DA anfører, at det vil svække det private erhvervsliv og det private erhvervslivs konkurrencekraft i Europa, hvis konkurrencen om offentlige kontrakter ikke reelt er omfattet af almindelig konkurrence på pris og kvalitet. DA stiller sig derfor afvisende overfor, at der kan slækkes på betingelsen om, at ordregivende myndigheders krav til f.eks. miljø eller sociale hensyn skal være knyttet til kontraktens genstand.

DA anfører, at adgang til at stille yderligere sociale krav til leverandørerne vil skade erhvervsudviklingen i Europa, og at det vil gøre offentlige myndigheders og virksomheders drift dyrere og tungere at administrere. DA er ligeledes modstander af, at offentlige virksomheder stiller andre betingelser

til leverandørerne end forhold, der knytter sig til pris og kvalitet, eller som følger af lovgivning og kollektiv overenskomst.

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at udbudsprocessen i dag er præget af envejskommunikation mellem parterne, der giver ordregiver mulighed for at stille urimelige vilkår i udbudsmaterialet. Herunder fravigelse af standardbetingelser, overflødig sikkerhedsstillelse, urealistiske tidsplaner, overdragelse af immaterielrettigheder uden kompensation, og arkitekterne presses til at levere egentlig projektering i tilbudsfasen. Disse vilkår og forringelser medfører en dyrere tilbudspris. Danske Arkitektvirksomheder anbefaler derfor, at en revision af reglerne medfører krav om et mere præcist udbudsmateriale i tilbudsfasen.

Selvom Kommissionens ønske om at fremme bæredygtighed, tilgængelighed og innovation mv. er prisværdigt, er udbudsreglerne, ifølge Danske Arkitektvirksomheder, ikke egnede til at regulere disse områder, da udbudsdirektiverne er komplicerede og komplekse nok i forvejen.

Derudover foreslår Danske Arkitektvirksomheder, at udvælgelses- og tildelingsprocessen bliver helt åben, at enhver afgørelse fra udbudsgiver ledsages af en detaljeret begrundelse, og at alle ansøgere og tilbudsgivere bør have fuld aktindsigt i alle udbudsprocessens dokumenter.

Danske Arkitektvirksomheder anfører også, at konkurrencemyndighederne bør føre en mere proaktiv kontrol og stillingtagen til, om udbudsreglerne er overholdt. Dette vil medføre respekt for overholdelse af reglerne, og at antallet af klager til Klagenævnet for Udbud nedbringes.

Dansk Byggeri anfører, at det er et generelt problem ved EU-retten, at formålet og rækkevidden af de enkelte bestemmelser ikke i fuldt omfang kan udledes af direktiverne og forordningerne, da forarbejderne ikke offentliggøres. Der bør derfor gøres mere ud af præamblen. Hertil kommer EU-Domstolens mulighed for at underkende Kommissionens vejledende udtalelser om reglerne, hvilket er en yderligere årsag til usikkerhed omkring reglerne. Dansk Byggeri er derfor ikke tilhænger af en omfattende revision af udbudsdirektiverne, da Dansk Byggeri formoder, at en omfattende revision vil kunne give anledning til yderligere usikkerhed om de rettigheder og forpligtelser, der følger af direktiverne.

I forbindelse med en revision af direktivet forholder Dansk Byggeri sig generelt til spørgsmålene og anfører, at de grundlæggende regler ikke bør ændres, og at direktivet alene suppleres af regler, der tydeliggør Domstolens praksis.

Ifølge Dansk Byggeri bør det offentlige have en bæredygtig indkøbspolitik.

Dansk Byggeri anfører også, at i forhold til bygge- og anlægsopgaver bør tildelingskriteriet det ”økonomisk mest fordelagtige tilbud” være det, der

hovedsagligt anvendes, og kriteriet ”laveste pris” bør kun anvendes i undtagelsestilfælde.

Dansk Byggeri anfører, at i betragtning af bygninger og anlægs lange levetid, bør det offentlige have en ”vugge til grav” politik ved indkøb af bygge- og anlægsarbejde. For at kunne vurdere den fulde samfundsøkonomiske værdi af en bygning eller et anlægs samlede potentiale over en årrække, er det kun kriteriet ”økonomisk mest fordelagtige bud”, der kan anvendes. Også når tages højde for, at bygningsmassen skal nedrives og genanvendes på et senere tidspunkt, er det kriteriet ”økonomisk mest fordelagtige bud”, der skal anvendes.

Dansk Byggeri anfører også, at det bør være hovedreglen, at der kan afgives alternative tilbud, da det fremmer innovationen og effektiviseringen af bygge- og anlægssektoren. For at sikre ligebehandling og gennemsigtighed, skal der samtidig stilles krav om, at udbyder opstiller tekniske minimumskrav.

For at arbejdet på byggepladser kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt, anfører Dansk Byggeri, at det ikke er hensigtsmæssigt, at bygge- og anlægsarbejde løser sociale-/beskæftigelsesproblemer.

Derudover anfører Dansk Byggeri, at der skal tages bedre højde for de virksomheder, der allerede har lærlinge ansat, når der stilles krav om, at virksomheder skal oprette lærlingepladser for at vinde udbuddet, således at virksomhederne ligestilles i udbuddet.

Danske Regioner er positive overfor en modernisering af EU’s udbudsregler, da de finder reglerne alt for uflexible og bureaukratiske. Dette er med til at hindre yderligere konkurrenceudsættelse og pålægger både regionerne og deres leverandører unødvendige omkostninger.

Danske Regioner har generelle betragtninger til en modernisering af udbudsreglerne og anfører, at en modernisering bl.a. bør indeholde følgende:

- En væsentlig mindre bureaukratisk udbudsproces.
- Større fleksibilitet i hele udbudsprocessen, hvor der i højere grad er fokus på målet og ikke på midlet. Effektive offentlige indkøb er vigtigere end udbudsprocedurer.
- Bedre mulighed for direkte forhandling med en eller flere tilbudsgivere.
- Større valgfrihed med hensyn til procedurer og færre krav til udbuddets tilrettelæggelse.
- Væsentlig højere tærskelværdier for, hvornår det er nødvendigt at benytte EU’s udbudsregler.
- Mindre fokus på juridiske detaljer og større fokus på forsætlige og grove overtrædelser af reglerne.

Miljømærkning Danmark anfører, at det ud fra et miljøsynspunkt er absolut nødvendigt, at krav til grønne produkter tager hensyn til hele livscyklusen, og miljømærker er det værktøj, der belyser, hvilke produkter der er optimale ud fra en miljømæssig synsvinkel.

Statens og Kommunernes Indkøbs Services (SKI) erfaring er, at tildeling af rammeaftaler ikke er reguleret i direktivet på en måde, der gør, at en ordregivende myndighed har sikkerhed for, at den har opfyldt sin udbudspligt, når den foretager anskaffelser gennem en rammeaftale. SKI anfører derfor, at reglerne omkring indgåelse og anvendelse af rammeaftaler bliver langt mere klare og velregulerede.

2. Konkrete bemærkninger til Kommissionens spørgeskema

Spørgsmål 2. Mener De, at anvendelsesområdet nuværende struktur med en opdeling i bygge- og anlægskontrakter og vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter er relevant? Hvis ikke, hvilken alternativ struktur foreslår De da?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at opdelingen af henholdsvis bygge- og anlægsarbejde og tjenesteydelser bør fastholdes.

Dansk Erhverv anfører, at den nuværende struktur med opdeling af bygge- og anlægskontrakter og vare- og tjenesteydelseskontrakter ikke længere er relevant.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) anfører, at en sammenlægning af tjenesteydelser og bygge- og anlægskontrakter vil være uheldig. FRI ønsker, at intellektuelle ydelser får særstatus, så der er større mulighed for dialog i form af forhandling, når der indkøbes disse ydelser. Endvidere bør kvalitet vægtes langt tungere end prisen for denne type opgaver.

Spørgsmål 3. Mener De, at definitionen af "bygge- og anlægskontrakter" bør revideres og forenkles? Vil De i så fald foreslå at undlade henvisningen til en særlig liste i et bilag til direktivet? Hvilke elementer vil De foreslå, at definitionen skal indeholde?

Det er Danske Arkitektvirksomheders opfattelse, at definitionen på et bygge- og anlægsarbejde ikke giver anledning til større vanskeligheder.

Ifølge FRI bør "Skræddersyet byggeri" fjernes fra udbudspligten for at opnå forenkling.

Spørgsmål 4. Mener De, at sondringen mellem A- og B-tjenesteydelser bør revideres?

Ifølge Dansk Erhverv bør det ligeledes overvejes, hvorvidt opdelingen i A- og B-tjenesteydelser skal opretholdes, da det er uklart, hvorfor denne opdeling er hensigtsmæssig.

DI forslår, at sondringen mellem A- og B-tjenesteydelser ophæves således, således at alle tjenesteydelser udbydes på ensartet vilkår. I denne sammenhæng bøget noget af den fleksibilitet fra udbud af B-ydelser bibeholdes ved udbud af alle typer tjenesteydelser. DI anfører, at en ophævelse af sondringen mellem A- og B-tjenesteydelser skal ses i sammenhæng med, at tærskelværdierne for tjenesteydelser hæves.

SKI anfører, at sondringen mellem A- og B-tjenesteydelser med fordel kan revideres.

Spørgsmål 5. Mener De, at direktiverne om offentlige indkøb skal gælde for alle tjenesteydelser, eventuelt på grundlag af en mere fleksibel standardordning? Hvis ikke, angiv da venligst de tjenesteydelser, som fortsat bør følge den aktuelle ordning for B-tjenesteydelser, og begrundelsen herfor.

Dansk Erhverv anfører, at direktiverne som udgangspunkt bør gælde for alle tjenesteydelser, men ved opgaver, der omhandler en særlig relation og løftes over tid, er udbudsreglerne ikke nødvendigvis de mest hensigtsmæssige.

Spørgsmål 6. Ville De anbefale, at tærsklerne for anvendelse af EU's direktiver hæves til trods for, at dette på internationalt plan vil medføre ovennævnte konsekvenser?

Danske Arkitektvirksomheder finder ikke højere tærskelværdier hensigtsmæssige, da EU-reglerne i højere grad tilgodeser ordregivers retssikkerhed.

Dansk Erhverv er som udgangspunkt positive overfor at hæve tærskelværdierne.

DI anfører, at tærskelværdierne bør hæves for at reducere transaktionsomkostningerne for ordre- og tilbudsgiver. For at sikre konkurrence på opgaver under tærskelværdien, bør der indføres minimumsregler for udbudsproceduren. Der skal samtidig indføres en minimumsgrænse for, hvor længe opgaverne bør være i udbud, f.eks. 2-3 uger, og der bør også stilles krav om central offentliggørelse af disse mindre opgaver.

Det er FRI's holdning, at tærskelværdierne bør hæves, men at der burde overvejes et regelsæt for entreprenørudbud, der ligner reglerne fra tilbudsloven.

Spørgsmål 7. Mener De, at de eksisterende bestemmelser om kontrakter, som ikke er omfattet af direktivet, er hensigtsmæssige? Mener De, at det relevante afsnit bør omstruktureres, eller at individuelle udelukkelse skal præciseres?

SKI anfører, at de i direktiv 2004/18 oplyste undtagelser til udbudsreglernes anvendelsesområde skal bibeholdes. SKI anfører dog, at det vil være en fordel, hvis det blev præciseret, hvilke myndigheder udbudsdirektivet gælder for.

Spørgsmål 9. Mener De, at den nuværende fremgangsmåde med at definere offentlige indkøbere er hensigtsmæssig? Mener De navnlig, at begrebet "offentligretlige organer" bør præciseres og opdateres i lyset af Domstolens retspraksis? Hvis ja, hvilken type opdatering vil De mene var hensigtsmæssig?

Ifølge Danske Arkitektvirksomheder er den nuværende definition af ordregivende myndighed hensigtsmæssig.

Dansk Erhverv anfører, at en række mindre selvejende institutioner, fonde mm. løfter opgaver for det offentlige, men fungerer i det store hele som private virksomheder. Disse bør ikke være underlagt udbudsreglerne. Her sigtes ikke til Universiteter mm.

Ifølge FRI vil en forenkling af begrebet "offentligretlige organer" være hensigtsmæssig.

Spørgsmål 10. Mener De, at der fortsat er behov for EU-regler om offentlige indkøb med hensyn til offentlige forsyningsvirksomheder?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at forsyningsvirksomhederne også bør være omfattet af udbudsretlig regulering, idet virksomhederne har en vigtig samfundsmæssig rolle, indtager en myndighedslignende funktion og markedet er uden stor konkurrence.

Spørgsmål 12. Direktivets anvendelsesområde er i øjeblikket defineret med udgangspunkt i de aktiviteter, som de berørte virksomheder udøver, deres juridiske status (offentlig eller privat) samt, hvis de er private, hvorvidt der findes særlige eller eksklusive rettigheder. Mener De, at disse kriterier er relevante, eller bør der anvendes andre kriterier?

Dansk Erhverv anfører, at en virksomheds profit og forretningsmoral i udgangspunktet vil være tilstrækkelig for at sikre objektive og retfærdige køb.

Spørgsmål 14. Er den gældende bestemmelse i direktivets artikel 30 en effektiv metode til at tilpasse direktivets anvendelsesområde til de skiftende regulerings- og konkurrencemønstre på de relevante (nationale og sektorielle) markeder?

Danske Arkitektvirksomheder svarer, at detaljeringsgraden i EU's regler om offentlige indkøb sikrer, at ordregiver ikke omgår reglerne, men reglerne medfører stor risiko for fejl og afkræver store ressourcer i udbuds- og konkurrencefasen. En forenkling og harmonisering af det materiale, som tilbudsgiver skal aflevere, vil være ressourcebesparende for begge parter, vil mindske hyppigheden af fejl samt skabe større gennemsigtighed.

Det er Dansk Erhvervs vurdering, at udbudsreglerne er for detaljerede i dag. Reglerne bør sigte på at være så simple som muligt.

Spørgsmål 15. Mener De, at procedurerne i de gældende direktiver giver de ordregivende myndigheder mulighed for at skabe det bedst mulige indkøbsresultat? Hvis ikke: Hvordan bør procedurerne forbedres for at lette den administrative byrde/reducere transaktionsomkostningerne og varigheden af procedurerne og samtidig garantere, at de ordregivende myndigheder får mest valuta for pengene?

Ifølge Danske Arkitektvirksomheder er reglerne om projektkonkurrence overordentlig smidige og velegnede til indkøb af arkitektydelser, og bør som minimum fastholdes på deres nuværende niveau. Derudover opleves udbudsreglerne generelt som værende meget bureaukratiske, og de mange procedurer koster mange ressourcer. En forenkling kan gøre reglerne mere tilgængelige. Specielt vil det være oplagt med en forenkling af de mange særregler om tidsfrister.

Ifølge Dansk Erhverv er det afgørende, at der sikres klarhed om og forståelse for de forskellige EU procedurer. Det er Dansk Erhvervs opfattelse, at virksomheder ofte har svært ved at orientere sig i og forstå forskellen på de forskellige procedurer.

FRI anfører, at standardisering af prækvalifikationskrav ville betyde mindskelse af transaktionsomkostningerne, og støtter derfor indførelsen af kvalifikationslister i udbudsdirektiverne, da det kan spare prækvalifikationen. Her ville et miniudbud være hensigtsmæssigt af hensyn til transaktionsomkostningerne.

SKI finder det ønskeligt med en tydelig beskrivelse af artikel 32's anvendelsesområde, herunder en tydeligere beskrivelse af reglerne for de efterfølgende tildelingsmetoder ved tildeling via rammeaftalen.

Spørgsmål 16. Kan De forestille Dem andre typer af procedurer, som ikke findes i de gældende direktiver, og som efter Deres mening kan øge omkostningseffektiviteten af offentlige indkøbsprocedurer?

Danske Arkitektvirksomheder savner muligheden for en konstruktiv dialog mellem udbyder og bygherre. Udvides adgangen til forhandling, skal det følges op af en mere proaktiv konkurrencemyndighed og en forholdsvis præcis beskrivelse af procedurekravene.

FRI anfører, at et "2-kuvertssystem" vil være en god måde, at undgå unormalt lave bud. Dette vil tvinge den ordregivende myndighed til først at vurdere kvaliteten og dernæst prisen. Dette vil virke befordrende på bedre kvalitet i byggeriet. For at gøre kvaliteten mere tungtvejende bør der sættes en fast teknisk værdi af tilbudene, så ingen tilbud under værdien kommer i vurdering. Derudover anfører FRI, at ved parallelle rammeaftaler indgået af indkøbscentraler med flere leverandører, vil det være hensigtsmæssigt at kunne vælge miniudbud mellem tre leverandører. Dette ville holde transaktionsomkostningerne nede og samtidig sikre konkurrencen.

Spørgsmål 17. Mener De, at de procedurer og redskaber, som er indeholdt i direktiverne til opfyldelse af særlige behov og til fremme af privat deltagelse i offentlige investeringer gennem offentlig-private partnerskaber (f.eks. dynamiske indkøbssystemer, konkurrencepræget dialog, elektroniske auktioner, projektkonkurrencer), bør bevares i deres nuværende form, ændres (hvis ja, hvordan) eller afskaffes?

FRI vil gerne have mulighed for ”partnering” og øget mulighed for forhandling i forbindelse med tildeling, da de nuværende regler ikke fremmer innovationen.

Spørgsmål 18. På grundlag af Deres erfaring med anvendelse af hasteproceduren i 2009 og 2010 ville De da anbefale en generalisering af muligheden for at afkorte tidsfristerne under visse omstændigheder? Ville dette efter Deres mening være muligt uden at sætte kvaliteten af tilbuddene over styr?

FRI anfører, at der ikke er behov for at lempe hasteproceduren yderligere, da det vil forringe kvaliteten i tilbudene.

Spørgsmål 19. Ville De støtte flere forhandlinger i offentlige indkøbsprocedurer og/eller en generalisering af anvendelsen af udbud med forhandling efter forudgående udbudsbekendtgørelse?

DI anfører, at enhver forenkling af procedurerne er ønskelig under forudsætning af, at det ikke tilsidesætter den frie og lige konkurrence om offentlige opgaver. Særligt bør muligheden for dialog mellem ordre- og tilbudsgiver fremmes, hvor det er relevant. Dialogen kan afgrænses til 2-3 tilbudsgivere, og dialogen skal dokumenteres, f.eks. ved at tilbudsgiver efter dialogen afleverer en tilpasset løsningsbeskrivelse, der sammen med den oprindelige skal fremlægges på en måde, der sikrer gennemsigtigheden.

Ifølge DI er problemet ved dialog, at det giver ordregiver mulighed for at plukke de gode ideer fra de forskellige tilbud og får dem indpasset i det vindende tilbud, såkaldt ”cherry-picking”. For at modvirke cherry-picking kan man kræve, at der ikke ændres på tilbudsgivers priser i forbindelse med dialogen, samt at de tabende tilbudsgivere gives mulighed for i standstill-perioden at påpege cherry-picking i det vindende tilbud og herefter kræve disse ideer kapitaliseret.

FRI støtter en bedre mulighed for udbud med forhandling efter forudgående bekendtgørelse. Det vil også være hensigtsmæssigt med bedre beskyttelsesforanstaltninger for at undgå forskelsbehandling ved forhandling, f.eks. bandede referater.

Spørgsmål 22. Mener De, at det ville være hensigtsmæssigt at anvende forenklede procedurer til indkøb af kommercielle varer og tjenesteydelser? Hvis ja, hvilken form for forenkling vil De da foreslå?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at udbudsreglerne er uegnede til at indkøbe unika, da art. 23 forbyder, at der stilles subjektive krav til kvalitet, og designmæssig kvalitet sjældent lader sig beskrive objektivt. I stedet er det laveste pris, der bliver afgørende, hvilket går ud over design og kvalitet. Det bør derfor være muligt at prioritere design og kvalitet efter art. 23. Yderligere anfører Danske Arkitektvirksomheder generelt, at projektkonkurrence bør prioriteres, fordi der konkurreres på den gode idé og ikke laveste pris. Det er Danske Arkitektvirksomheders opfattelse, at prisen på projektkonkurrencer ikke er højere end ved traditionelt udbud, og Kommissionen bør undersøge dette nærmere.

Dansk Erhverv anfører, at forenklede procedurer kan være en fornuftig idé, hvor produkter og tjenesteydelser er klart definerede.

Miljømærkning Danmark anfører, at de udbydere, der ikke anvender miljømærkning, generelt ikke lever op til kravene for miljømærkning, selvom de erklærer, at de gør det. På denne baggrund har Miljømærkning Danmark et konkret forslag i forhold til forenkling: ”Ordregivende myndigheder, der ønsker at foretage grønne indkøb, kan kræve at produkterne er miljømærkede, såfremt der er et tilstrækkeligt stort udbud af miljømærkede produkter inden for det relevante område.”

SKI finder det fornuftigt at lette procedurerne for simple indkøb af standardvarer, så de mest komplicerede og ressourcekrævende procedurer relaterer sig til de indkøb, der har samme karakter, mens procedurerne for kommercielle standardvarer kan forsimples betragteligt.

Spørgsmål 23. Ville De støtte en mere fleksibel proces for tilrettelæggelse og rækkefølge af undersøgelsen af udvælgelses- og tildelingskriterier som led i indkøbsproceduren? Mener De i så fald, at det bør være muligt at undersøge tildelingskriterierne inden udvælgelseskriterierne?

Danske Arkitektvirksomheder støtter en mere fleksibel og forenklet proces for udvælgelse og tildeling, så længe de to processer stadig holdes adskilt.

FRI anbefaler, at man fastholder de indarbejdede procedurer i forhold til udvælgelses- og tildelingskriterierne, men at formelle krav standardiseres. Der bør være et centralt register, hvor de nødvendige oplysninger kan hentes af ordregivende myndighed.

SKI er som udgangspunkt enig i, at sondringen mellem udvælgelseskriterier og tildelingskriterier er nødvendig og god, og gør det muligt at identificere de bedste virksomheder, inden den konkrete konkurrenceudsættelse begynder. SKI anfører dog, at der er brug for at spørge til erfaring og kompetencer.

Spørgsmål 25. Mener De, at direktivet udtrykkeligt skal tillade, at der tages højde for tidligere erfaring hos en eller flere tilbudsgivere? Hvis ja, hvilke beskyttelsesforanstaltninger er der da behov for at forebygge forskelsbehandling?

Danske Arkitektvirksomheder foreslår, at den enkelte medarbejders kvalifikationer kan indgå i tildelingen af udbuddet.

Dansk Erhverv anfører, at en udtrykkelig tilladelse til, at der tages højde for tidligere erfaringer hos ordregiver, vil gøre det endnu mere vanskeligt for nye virksomheder at få fodfæste på det offentlige marked og vil være endnu en barriere for aktiviteter på tværs af EU lande.

FRI anfører, at det ikke bør være tilladt at tage højde for erfaringer med tidligere tilbudsgivere, da det vil udgøre en hindring for nye virksomheder

SKI anfører, at man med fordel kan lade erfaring med tilbudsgiver indgå i forhold til evaluering, såfremt følgende tre forhold kan konstateres:

- 1) En umiddelbar tidsmæssig sammenhæng mellem erfaringen og udbuddet
- 2) En umiddelbar genstandsmæssig sammenhæng mellem erfaringen og udbuddet
- 3) Tidligere dårlig erfaring skal kunne dokumenteres på et sagligt og objektivi grundlag.

I den forbindelse bør der opstilles regler, som forpligter ordregiver til at meddele en potentiel tilbudsgiver, hvorvidt ordregiver anser dem for værende ramt af "dårlige erfaringer".

Spørgsmål 27. Mener De, at reglerne for offentlige indkøb er passende eller omvendt ikke passer til små ordregivende myndigheders behov?

Ifølge Danske Arkitektvirksomheder skal små ordregivende myndigheder ikke undtages fra udbudsreglerne. Alle ordregivende myndigheder skal følge udbudsreglerne uanset størrelse.

Spørgsmål 28. Vil De i så fald støtte regler om en forenklet procedure for relativt små kontrakttildelinger fra lokale og regionale myndigheder? Hvad karakteriserer efter Deres mening sådanne forenkede regler?

Det er Danske Arkitektvirksomheders opfattelse, at de danske annonceringsregler efter tilbudsloven gør det nemmere for en ordregiver at omgå ligebehandlingsprincippet.

Ifølge FRI bør der ikke være simplere regler for mindre tilbudsgivere. Det må være projektets størrelse, der i givet fald kan medføre lempeligere regler.

Spørgsmål 29. Mener De, at Domstolens retspraksis som redegjort i Kommissionens fortolkningsmeddelelse giver tilstrækkelig juridisk sikkerhed for tildeling af kontrakter under direktivernes tærskel-

værdier? Eller mener De, at der kan være behov for yderligere vejledning, f.eks. om tilkendegivelser af en eventuel grænseoverskridende interesse eller et andet EU-initiativ? På hvilke punkter ville De skønne dette relevant eller nødvendigt?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at der kan være behov for yderligere vejledning vedrørende tildeling af kontrakter under tærskelværdierne.

Dansk Erhverv anfører, at i forhold til de danske udbudsregler, kan der være behov for en klarere praksis og præcisering af tildelingskriterierne ved udbud under tærskelværdien, hvor der ofte ses stor forskel i de enkelte myndigheders praksis.

Spørgsmål 34. Støtter De generelt en større koncentration af efterspørgslen/mere fælles indkøb? Hvilke fordele/ulemper kan De se?

Danske Arkitektvirksomheder støtter ikke en større koncentration af efterspørgslen/mere fælles indkøb, da alle indkøb og brancher i princippet er unikke. Det vil få meget negative konsekvenser for arkitekturen og arkitektonisk kvalitet, hvis indkøb koncentrerer sig yderligere.

Dansk Erhverv anfører, at der er en række afledte konsekvenser ved øget brug af rammeaftaler og indkøbsordninger/fælles indkøb. En større koncentration i efterspørgslen kan være hensigtsmæssig i nogle situationer, men langt fra i alle.

SKI anfører, at fælles indkøb foretaget af en flerhed af selvstændige ordregivende myndigheder formentlig vil medføre højere grad af stordriftsfordele samt en mindsning af de omkostninger, som mindre ordregivende myndigheder har i forbindelse med gennemførelse af udbud, idet omkostningerne kan fordeles på flere ordregivende myndigheder. Ved indkøb foretaget af centrale indkøbsorganisationer vil stordriftsfordelen tillige være til stede, dog afhængig af, hvorvidt der er tale om en forpligtende volumen eller ej. Det er formentlig lettere for de centrale indkøbsorganisationer at tage hensyn til SMV, idet der kan laves delaftaler, som lettere kan rettes mod dette segment af virksomheder.

Spørgsmål 35. Findes der efter Deres mening hindringer for en effektiv koncentration af efterspørgslen/fælles indkøb? Mener De, at de instrumenter, som disse direktiver tilvejebringer for koncentration af efterspørgslen (indkøbscentraler, rammekontrakter), fungerer godt og er tilstrækkelige? Hvis ikke, hvordan bør disse instrumenter da ændres? Hvilke andre instrumenter eller bestemmelser er nødvendige efter Deres mening?

FRI støtter ikke koncentrationen af efterspørgslen/mere fælles indkøb, da det begrænser markedsadgang og forhindrer innovation, da tildelingen af ordren typisk vil fokusere på prisen.

Spørgsmål 36 Mener De, at en større koncentration af efterspørgslen/fælles indkøb kan medføre en risiko med hensyn til at begrænse

**konkurrencen og hindre SMV'ers adgang til offentlige kontrakter?
Hvis ja, hvordan kan en eventuel risiko så mindskes?**

Ifølge Dansk Erhverv kan det være en udfordring for den langsigtede konkurrencesituation, når få leverandører udstyres med et slags monopol fire år ad gangen, som er den tid, en rammeaftale typisk løber. Større koncentration er en hindring for SMV'ers adgang, men udfordringen er at holde balancen mellem at tilgodese både de store virksomheder og SMV'er i offentlige indkøb. Aftaler med store virksomheder kan sikre et standardiseret produkt og en lav pris. Omvendt kan de små og mellemstore virksomheder byde ind med nytænkning og innovation, som den offentlige sektor har brug for.

FRI anfører, at større centralisering af indkøb medfører risiko for begrænsninger i konkurrencen og hindrer særligt SMV'ers adgang til offentlige kontrakter. Virksomhederne, der ikke vinder kontrakten, kan være udelukket fra markedet i op til fire år, hvilket gør, at nogle virksomheder må ophøre, som følge af mistet markedsandel og friske referencer.

Spørgsmål 37. Mener De, at fælles offentlige indkøb vil være mere velegnet for bestemte produktområder end andre? Hvis ja, angiv da venligst nogle af disse områder og årsagerne dertil.

Ifølge Dansk Erhverv er der visse områder, der er for komplekse til rammeaftaler. Områder, hvor priserne er for svære at sammenligne, eller hvor markedet er kendetegnet ved mange og/eller specialiserede virksomheder. Det kan for eksempel være tilfældet på konsulent-, design- og reklameområdet. Her er rammeaftaler ikke nødvendigvis den bedste udbudsløsning for hverken den ordregivende myndighed eller den private leverandør.

Spørgsmål 39. Bør direktiverne om offentlige indkøb regulere spørgsmålet om omfattende ændringer af en kontrakt, mens den stadig er i kraft? Hvis ja, hvilken form for præcisering vil De da foreslå?

Ifølge Danske Arkitektvirksomheder bør direktiverne ikke detailregulere spørgsmålet om omfattende ændringer af en kontrakt, mens den stadig er i kraft. Dette bør ske gennem vejledninger.

SKI anfører, at det i forhold til rammeaftaler vil være formålstjenligt, hvis der kunne åbnes op for at foretage visse ændringer af sortiment, specielt på rammeaftaler, som vedrører områder, hvor den teknologiske udvikling går stærkt. Under alle omstændigheder bør de nuværende regler præciseres, så der ikke kan skabes tvivl om, hvornår ændringer er i overensstemmelse med direktivet, og hvornår der kræves en fornyet kontrakttildeling. SKI nævner følgende muligheder for at foretage ændringer i eksisterende rammeaftaler:

- 1) Indførelse af bestemmelser med angivelse af de ændringer, som altid skal kunne foretages
- 2) Indførelse af bestemmelser med angivelse af ændringer, som kan foretages, såfremt det fremgår af udbudsbetingelserne og dermed

er gennemskueligt og hjemlet i rammeaftalen, herunder især indførelse af klare regler, som definerer mulighederne for, hvornår ændringer kan foretages. Sådanne regler kunne eksempelvis tillade foretagelse af ændringer ud fra følgende betragtninger:

- a. Ændringens væsentlighed
- b. Årsagerne til ændringen skal bero på objektivt konstaterbare forhold,
- c. Ændringer må ikke være vilkårlige
- d. Ændringerne må ikke være konkurrenceforvridende.

Spørgsmål 44. Mener De, at ordregivende myndigheder bør have større mulighed for at øve indflydelse på den valgte tilbudsgivers underentreprise? Hvis ja, hvilke instrumenter foreslår De da?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at den ordregivende myndighed ikke bør have større mulighed for at øve indflydelse på den valgte tilbudsgivers underentreprise.

Dansk Erhverv anfører, at de ordregivende myndigheder ikke bør have større mulighed for at øve indflydelse på den valgte tilbudsgivers underentreprise.

Spørgsmål 46. Mener De, at EU's regler om og politik for offentlige indkøb allerede er tilstrækkeligt SMV-venlige? Eller mener De omvendt, at visse af direktivets regler bør revideres, eller at der bør indføres yderligere foranstaltninger for at fremme SMV'ers deltagelse i offentlige indkøb?

Ifølge Dansk Erhverv udgør udbudsreglerne en byrde for alle virksomheder, men byrden er sværere at løfte for SMV'er. Det er helt afgørende, at alle krav, der utilsigtet diskriminerer SMV'er, systematisk fjernes fra udbudsreglerne.

DI anfører, at alle virksomheder skal have lige adgang til at byde på offentlige opgaver, og at der ikke skal tages særlige hensyn til visse typer virksomheder, herunder SMV'er.

FRI anfører, at der ikke bør gives fordele til SMV'er, da formålet med udbuddet er at få den bedste leverandør til opgaven.

SKI er positive over for og støtter, at EU's regler om offentlige indkøb tager højde for at forbedre adgangen til det offentlige indkøbsmarked for SMV'er. En forenkling af udbudsdirektiverne vil i sig selv utvivlsomt lette de mindre virksomheders adgang til markedet. I forhold til klager fra SMV'er over procedureregler mv., foreslår SKI at lette kravene til offentliggørelsen.

Spørgsmål 49. Vil De tilslutte Dem en løsning, hvor det kun er udvalgte kandidater/den valgte tilbudsgiver, der skal indsende og verificere dokumentation?

Dansk Erhverv støtter forslaget om, at kun udvalgte kandidater skal indsende verifikation.

Spørgsmål 50. Mener De, at egenerklæringer er en hensigtsmæssig måde at lette den administrative byrde på, hvad angår beviser på udvælgelseskriterier, eller er de ikke pålidelige nok til at erstatte attester? Hvor kunne egenerklæringer være nyttige (navnlig i forbindelse med selve virksomheden), og hvor ikke?

FRI støtter egenerklæringer, da de kan spare transaktionsomkostninger og forhindre kassation på grund af for gamle serviceattester mm. Det vil dog være nødvendigt at indføre en regel om at de virksomheder, der ikke vinder udbudet, stadig er bundet af deres tilbud, indtil den vindende virksomhed har dokumenteret sin erklæring.

Spørgsmål 51. Er De enig i, at alt for strenge omsætningskrav som dokumentation for økonomisk formåen er problematisk for SMV'er? Bør EU-lovgivningen indeholde en øvre grænse for at sikre proportionalitet i udvælgelseskriterierne (f.eks.: den maksimale krævede omsætning må ikke overstige et vist multiplum af kontraktværdien)? Vil De foreslå andre instrumenter for at sikre, at udvælgelseskriterierne står i forhold til kontraktens værdi og genstand?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at der ikke bør være strenge omsætningskrav og dokumentation for økonomisk formåen for SMV'er. I stedet bør den ordregivende myndighed sikre, at tilbudsgivere udgør en varieret skare.

Dansk Erhverv er enig i, at strenge omsætningskrav er en barriere for SMV'er, hvor også krav om garanti til den ordregivende myndighed er et tilbagevendende problem.

FRI anfører, at de strenge krav om dokumentation af omsætning og økonomisk formåen er omkostningstunge, og at et krav om proportionalitet vil være berettiget.

Spørgsmål 52. Hvad er fordele og ulemper ved, at medlemsstaterne får mulighed for at tillade eller kræve af deres ordregivende myndigheder, at de forpligter den valgte tilbudsgiver til at give en vis del af hovedkontrakten i underentreprise til tredjeparter?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at det vil være u hensigtsmæssigt at have en regel, der giver medlemsstaten mulighed for at tillade eller kræve af deres ordregivende myndigheder, at de forpligter den valgte tilbudsgiver til at give en vis del af hovedkontrakten i underentreprise til tredjepart. Reglen vil være et stort tilbageskridt for afbureaukratiseringen af udbudsreglerne.

Spørgsmål 53. Er De enig i, at offentlige indkøb kan have en betydelig virkning på markedets struktur, og at indkøbere, hvor det er muligt, bør søge at tilpasse deres indkøbsstrategier for at bekæmpe konkurrencebegrænsende strukturer?

Ifølge Dansk Erhverv bør offentlige myndigheder bekæmpe konkurrenceforvridende strukturer, hvor de kan siges at have indflydelse på markedsudviklingen. Konsekvensen synes særlig stor, hvor den offentlige indkøber ikke er bevidst om sin betydelige position og indflydelse på markedsudviklingen. Dansk Erhverv oplever, at dette hensyn tilsidesættes ud fra et snævert fokus på pris.

Spørgsmål 54. Mener De, at de europæiske regler om og den europæiske politik for offentlige indkøb bør omfatte (valgfrie) instrumenter for at fremme sådanne konkurrencebefordrende indkøbsstrategier? Hvis ja, hvilke instrumenter foreslår De da?

SKI finder det i forbindelse hermed hensigtsmæssigt at indføre mulighed for i miniudbud at konkurrere på andre vilkår end tid, sted og volumen.

Spørgsmål 56. Mener De, at den gensidige anerkendelse af attester skal forbedres? Vil De støtte oprettelsen af et prækvalifikationssystem for hele Europa?

Ifølge Danske Arkitektvirksomheder er fælles attester eller et fælles prækvalifikationssystem en god idé, især hvis det medfører forenkling af formalitetskravene.

SKI finder, at en mulighed for at etablere kvalifikationslister under vare/tjenesteydelsesdirektivet vil være mere fleksibelt for både centrale indkøbsorganisationer og fællesindkøb foretaget af selvstændige ordregivende myndigheder. SKI anfører, at det vil være nødvendigt at afgrænse de områder, hvor listerne kan anvendes. Endvidere bør varigheden af kvalifikationslisterne tidsbegrænses.

Spørgsmål 63. Er De enig i, at muligheden for at definere tekniske specifikationer som en angivelse af funktionsdygtighed eller funktionelle krav bedre vil sætte de ordregivende myndigheder i stand til at opfylde deres politiske behov i forhold til at definere dem som strenge tekniske krav? Hvis det er tilfældet, mener De så, at definitionen af funktionsdygtighed eller funktionelle krav skal være obligatorisk under visse omstændigheder?

Ifølge FRI, er de tekniske specifikationer ressourcekrævende og problematiske i praksis. Det vil være en stor hjælp, hvis muligheden for henvisning til fabrikat ”eller tilsvarende” blev hovedreglen og ikke undtagelsen.

SKI er enig i, at muligheden for at indarbejde funktionelle krav i de tekniske specifikationer i nogle tilfælde vil sætte de ordregivende myndigheder bedre stand til at opfylde deres politiske mål, end et udbud, hvor ordregiver på forhånd har sat sig fast på en given teknisk løsning.

Spørgsmål 65. Mener De, at nogle af procedurerne i de gældende direktiver (som f.eks. konkurrencepræget dialog, projektkonkurrencer) er særligt hensigtsmæssige, når der skal tages højde for miljø-, social-, adgangs- og innovationspolitikker?

Dansk Erhverv anfører, at udbudsformer som konkurrencepræget dialog og projektkonkurrencer kan være nyttige redskaber til at tage hensyn til innovations- og erhvervspolitiske prioriteter samt til at reducere transaktionsomkostninger for involverede aktører.

FRI anfører, at udbudsformerne konkurrencepræget dialog, udbud med forhandling og projektkonkurrencer alle er med til at fremme miljø-, sociale-, adgangs- og innovationspolitikker.

Spørgsmål 68. Mener De, at politikrelaterede hensyn, som f.eks. miljø-, social- og innovationspolitikker, bedre kunne imødekommes, hvis brugen af udbud efter forhandling efter offentliggørelse af en udbudsbekendtgørelse blev tilladt som standardprocedure? Eller ville risikoen for forskelsbehandling og konkurrencebegrænsning være for stor?

SKI anfører, at udbud efter forhandling i nogle tilfælde vil gøre det lettere at tage hensyn til andre politikmål. Det gælder særligt på områder, hvor der sker en hurtig udvikling af nye og innovative produkter og løsninger.

Spørgsmål 69. Hvilke nyttige eksempler på tekniske kompetencer eller andre udvælgelseskriterier vil De foreslå med henblik på at styrke opnåelsen af mål, som f.eks. miljøbeskyttelse, fremme af social inddragelse, bedre tilgængelighed for handicappede og styrkelse af innovation?

SKI anfører, at det skal være muligt at stille krav om, at tilbudsgiver og/eller relevante leverandører/produktionssteder i værdikæden har et miljøstyringssystem og kan dokumentere dette.

Spørgsmål 70. Kriteriet om det økonomisk mest fordelagtige tilbud synes at være mest velegnet til opfyldelse af andre politikmål. Mener De, at det for at tage højde for sådanne politikmål ville være mest hensigtsmæssigt at ændre de eksisterende regler (for visse typer kontrakter/visse specifikke sektorer/under visse omstændigheder):

Ifølge Dansk Erhverv er kriteriet ”økonomisk mest fordelagtigt bud” egnet til at introducere mere langsigtede overvejelser end blot billigste pris. Dansk Erhverv ser gerne, at dette tildelingskriterium blev brugt i højere grad. Kortsigtet pris fylder alt for meget i tildelingskriterier, hvilket giver dårligere løsninger og dårligere samarbejdsrelationer mellem offentlige og private aktører. Dansk Erhverv er derfor positiv overfor at bruge ”økonomisk mest fordelagtig” i stedet for ”billigste pris”. Her vil en begrænset brug af billigste pris være et væsentligt fremskridt.

DI anfører, at udbudsreglerne skal understøtte effektive indkøbsprocedurer, der giver mulighed for at købe bedst og billigst. Offentlige indkøb kan bruges til at fremme andre samfundsmæssige hensyn, men det bør ikke være udgangspunktet. Disse hensyn skal reguleres i anden regi.

Ifølge FRI bør prisen være mindre afgørende for at opnå bedre kvalitet i byggeriet. ”Økonomisk mest fordelagtige tilbud” varetager ikke kvaliteten

godt nok, og der burde være et 2-kuvertssystem. FRI anfører, at hvis der kan indføres et tredje tildelingskriterium, bør det være et baseret på ”quality based selection”, hvilket vil være det bedst egnede tildelingskriterium for vidensrådgivning, idet man først ser på kvaliteten og herefter på prisen. Dette forudsætter dog en udvidelse af muligheden for forhandling. Det ville også være hensigtsmæssigt at medtage livscyklusomkostninger som et delkriterium.

Spørgsmål 70.1.1. kun at afskaffe kriteriet om den laveste pris

SKI anfører, at det ikke er nødvendigt at afskaffe kriteriet om laveste pris for at sikre andre politikmål. Ifølge SKI skal der ikke detailreguleres om, hvilken vægt de ordregivende myndigheder skal tillægge de enkelte delkriterier i et udbud, og at en sådan regel vil være vanskelig at håndhæve i praksis.

Spørgsmål 70.1.2. at begrænse brugen af priskriteriet eller den vægt, de ordregivende myndigheder kan tildele prisen

SKI anfører, at den score, der kan tildeles et kriterium, ikke skal begrænses til et angivet maksimum.

Spørgsmål 71. Mener De, den score, der kan tildeles f.eks. miljømæssige, sociale eller innovative kriterier, under alle omstændigheder skal begrænses til et angivet maksimum, så dette kriterium ikke bliver vigtigere end effektivitets- eller omkostningskriteriet?

Det er Danske Arkitektvirksomheders erfaring, at pointdeling oftest ender med at favorisere prisen, fordi en uheldig pointmodel anvendes. Derfor vil det ikke tilgodese de ønskede hensyn, hvis der sættes grænser for den score, der kan tildeles f.eks. miljømæssige, sociale eller innovative kriterier. Eventuelt kan det overvejes at sætte maksimumvægtning på priskriteriet, så det ikke dominerer ved økonomisk mest fordelagtige tilbud.

Dansk Erhverv anfører, at det bør være op til den enkelte myndighed konkret at vægte kriterier. Dansk Erhverv understreger, at disse fuldt ud skal respektere det danske trepartssystem, hvor arbejdsmarkedets parter selv regulerer deres forhold. Det kan derfor være nødvendigt at sætte konkrete begrænsninger i forhold til brugen af sociale klausuler.

Spørgsmål 72. Mener De, at muligheden for at lade tildelingsfasen omfatte miljømæssige og sociale kriterier er forstået og anvendes? Mener De, at denne mulighed skal tydeliggøres i direktivet?

Det er SKI's vurdering, at ordregivende myndigheder har forstået, at det er muligt at vægte miljø, klima og andre hensyn ved tildelingen. SKI er dog usikker på, om alle ordregivende myndigheder er bekendt med, hvordan det gøres i praksis.

Spørgsmål 73. Skal det efter Deres mening være obligatorisk at tage hensyn til livscyklusomkostninger ved konstatering af, hvad der er det økonomisk mest fordelagtige tilbud, navnlig i tilfælde af store projekter? Er det i dette tilfaldenødvendigt/passende, at Kommissi-

onens tjenestegrene udvikler en metode til livscyklusbaseret omkostningsberegning?

Danske Arkitektvirksomheder opfordrer til, at Kommissionen undersøger, om livscyklus er et realistisk hensyn at inddrage, og om det gælder alle typer indkøb, inden hensynet tages i betragtning.

Dansk Erhverv anfører, at hvor det er muligt, bør livscyklusomkostninger være obligatoriske. Der skal dog tages forbehold for områder, hvor disse ikke kan beregnes. Her vil en fælles EU standard for at udregne livscyklusomkostninger være nyttig.

Det er SKI's holdning, at det skal være obligatorisk at tage hensyn til livscyklusomkostninger ved konstatering af, hvad der er det økonomisk mest fordelagtige tilbud, navnlig i tilfælde af store projekter. Det vil være hensigtsmæssigt, hvis Kommissionen udvikler standardiserede metoder til opgørelse af livscyklusomkostninger.

Spørgsmål 74. Bestemmelser om kontraktens udførelse er den mest velegnede fase til at inddrage sociale hensyn vedrørende beskæftigelses- og arbejdsforholdene for de arbejdstagere, der er involveret i gennemførelsen af kontrakten. Er De enig i det? Hvis ikke, bedes De angive den bedste alternative løsning.

SKI er enig i, at de vilkår, der skal gælde under kontraktens udførelse, skal fastsættes som vilkår i kontrakten.

Spørgsmål 75. Hvilken form for bestemmelser om kontraktens udførelse ville efter Deres mening være særlig passende, hvad angår hensyn til sociale og miljømæssige forhold samt energieffektivitet?

SKI anfører, at det skal være muligt at fastsætte udviklingskrav som vilkår i kontrakten.

Spørgsmål 76. Bør visse generelle bestemmelser om kontraktens udførelse, navnlig bestemmelser vedrørende beskæftigelses- og arbejdsforholdene for de arbejdstagere, der er involveret i gennemførelsen af kontrakten, allerede angives på EU-plan?

SKI er åbne overfor generelle bestemmelser på EU-plan, som kan bidrage til dels at sikre ligebehandling af alle leverandører på det europæiske marked i forhold det offentlige krav vedrørende miljø, klima og sociale forhold, og dels at sende et klart og entydigt signal til alle leverandører om, hvad de som minimum skal kunne præstere på disse områder for at komme i betragtning til offentlige ordrer.

Spørgsmål 77. Mener De, at den gældende ramme for offentlige indkøb i EU skal tillade, at specifikke løsninger omhandler undersøgelsen af kravene i hele forsyningskæden? Hvis ja, hvilke løsninger vil De så foreslå i den forbindelse? og Spørgsmål 78. Hvad er den bedste måde, hvorpå ordregivende myndigheder kan hjælpes med at verificere kravene? Vil udviklingen af "standardiserede" overensstemmelsesvurderinger og dokumentation samt mærkning lette deres arbej-

de? Hvis denne fremgangsmåde vedtages, hvad kan der så gøres for at minimere den administrative byrde?

SKI anfører, at det skal være muligt at efterspørge tredjepartsverificeret dokumentation. SKI vurderer, at den mest enkle løsning vil være at bruge de eksisterende mærknings- og certificeringsordninger og foreslår, at der i tillæg til en revision af udbudsdirektivet udarbejdes en liste over anerkendte standarder, der kan anvendes ved vurderingen af hhv. leverandørers og produkters miljøforhold.

Spørgsmål 79. Nogle interessenter foreslår at slække eller endda helt fjerne betingelsen om, at ordregivende myndigheders krav skal være knyttet til kontraktens genstand (der kan f.eks. stilles krav om, at tilbudsgiverne har indført en ligestillingspolitik eller ansætter en bestemt procentdel af bestemte kategorier af mennesker, som f.eks. jobsøgende, handicappede osv.). Er De enig i dette forslag? Hvilke fordele eller ulemper ville der efter Deres mening være ved at fjerne eller slække tilknytningen til kontraktens genstand?

Danske Arkitektvirksomheder anfører, at der ikke bør slækkes på tilknytningen til kontraktens genstand.

SKI anfører, at der skal blødes op for kravet om, at de tekniske specifikationer skal knytte sig til kontraktgenstanden, forudsat at de generelle principper om ligebehandling og ikke-forskelsbehandling er overholdt. SKI anfører, at kravet om, at de tekniske specifikationer skal knytte sig til kontraktens genstand, hindrer muligheden for at foretage indkøb af produkter, som relaterer sig til andre politikmål.

Spørgsmål 80. Hvis tilknytningen til kontraktens genstand skal slækkes, hvilke korrigerende foranstaltninger skal der evt. indføres med henblik på at mindske risiciene for forskelsbehandling og betydelig begrænsning af konkurrencen?

SKI finder det hensigtsmæssigt med en højere grad af ensretning af de krav, som leverandører til det offentlige bliver mødt med.

Spørgsmål 81. Mener De, at små og mellemstore virksomheder kan have problemer med at overholde de forskellige krav? Hvis ja, hvordan skal disse problemer så løses efter Deres mening?

Det er Danske Arkitektvirksomheders opfattelse, at de detaljerede krav i udbudsfasen afskrækker SMV'er fra at afgive tilbud, fordi de mange krav er uforståelige for dem, og fordi de ikke har en organisation bag sig, der kan hjælpe dem.

Spørgsmål 91. Mener De, at der er behov for at fremme og stimulere innovation yderligere gennem offentlige indkøb? Hvilke incitamenter/foranstaltninger ville støtte og fremskynde offentlige myndigheders inddragelse af innovation?

Dansk Erhverv anfører, at innovationskraften kan fremmes ved oftere at gøre brug af funktionsudbud. Alt for ofte går udbuddene detaljeret til værks med de teknologier og metoder, der skal anvendes, når opgaven

skal løses, i stedet for at fokusere på hvad man vil have ud af udbuddet i sidste ende. Man kunne med fordel overlade det til virksomhederne at komme med forslag til, hvilke teknologier og metoder der er bedst, når opgaven skal løses.

Derudover anfører Dansk Erhverv, at de ordregivende myndigheder i højere grad bør tænke i livstidsomkostninger, når de laver udbud. Der er også behov for en præcisering af intellektuelle rettigheder, så der ikke opstår uklarhed.

Det er DI's opfattelse, at offentlige indkøb er en væsentlig kilde til innovationsfremme og derfor spiller en vigtig rolle i forhold til at forbedre europæiske virksomheders globale konkurrenceevne. Offentlige udbud skal understøtte innovation ved i højere grad at lade tilbudsgivere vælge den metode eller teknologi, som de finder bedst egnet til at løse opgaven. Udbudsprocedurer, der fremmer denne mulighed, skal derfor have større opmærksomhed. Innovation kan også fremmes ved, at de ordregivende myndigheder tager produkternes livstidsomkostninger i betragtning frem for ensidigt at fokusere på indkøbsprisen. Anvendelsen af livstidsomkostninger som delkriterium bør derfor øges.

FRI vil gerne have øget adgang til forsknings- og udviklingsopgaver. Dette vil give incitament til, at innovative virksomheder med en god idé kan præsentere den for udbydere og gennemføre projektet selv.

SKI anfører, at der er behov for at stimulere innovative indkøb yderligere. Den bedste kilde til de rette informationer om det offentlige indkøb er leverandørerne. SKI foreslår, at Kommissionen for udvalgte områder kræver en indrapportering fra leverandørerne om, hvorvidt de produkter/ydelse, de har solgt til det offentlige, overholder de kriterier, der er fastsat i de guidelines, der knytter sig til målet om 50 % grønne indkøb.

Spørgsmål 92. Mener De, at konkurrencepræget dialog i tilstrækkelig grad beskytter intellektuelle ejendomsrettigheder og innovative løsninger, så det sikres, at tilbudsgiverne ikke fratages fordelene ved deres innovative idéer?

FRI anfører, at det vederlag, der betales for, at ordregiver plukker de gode ideer fra de forskellige tilbud og får dem indpasset i det vindende tilbud, såkaldt "cherry-picking", er for små. Der bør derfor sikres et udskillelsesbeløb under forhandlingen, der belønner de innovative. Der bør også betales særskilt for de ideer, der benyttes af vinderen af udbuddet.

Spørgsmål 94. Kan prækommercielle indkøb, hvor de ordregivende myndigheder indkøber forsknings- og udviklingstjenesteydelser til udvikling af produkter, der endnu ikke findes på markedet, bruges som tilgang til at stimulere innovation? Er der behov for yderligere deling af bedste praksis og/eller benchmarking af praksisser for indkøb af F&U på tværs af medlemsstater med henblik på at fremme bredere anvendelse af prækommercielle indkøb? Kan der være an-

dre måder, der ikke udtrykkeligt er omfattet af de eksisterende lovrammer, hvorpå ordregivende myndigheder kan anmode om udvikling af produkter eller tjenesteydelser, der endnu ikke er tilgængelige på markedet? Kan De se nogen specifikke måder, hvorpå ordregivende myndigheder kan tilskynde SMV'er og nystartede virksomheder til at deltage i prækommercielle indkøb?

Dansk Erhverv anfører, at SMV'ers innovationskapacitet typisk fremmes andre steder. Det er dog afgørende, at SMV'er har lige adgang til markedet for offentlige indkøb. I Danmark ses det typisk, at mulighederne for innovation i udbudsprocessen ikke udnyttes. Her er offentlig-private innovationspartnerskaber knyttet meget op på projektmidler og har ofte svært ved at blive implementeret i en konkret udbudsproces.

Spørgsmål 98. Vil De støtte indførelsen af en EU-definition af interessekonflikter i forbindelse med offentlige indkøb? Hvilke aktiviteter/situationer, som indeholder en potentiel risiko, bør omfattes (personlige forhold, forretningsinteresser, såsom aktiebeholdninger, uforenelighed med eksterne aktiviteter mv.)?

FRI finder det hensigtsmæssigt med en definition af inhabilitet, men anfører, at det i praksis ikke ville gøre det nemmere.

Spørgsmål 100. Er De enig i, at indkøbsmarkederne har en risiko for korrupsion og favorisering? Mener De, at der er behov for EU-foranstaltninger på dette område, eller bør det være op til de enkelte medlemsstater?

Der er efter DI's opfattelse ikke et særskilt behov for at regulere forebyggelse og bekæmpelse af korrupsion mv. i udbudsreglerne.

Spørgsmål 111. Hvad er Deres erfaring med og/eller Deres holdning til mekanismerne i artikel 58 og 59 i direktiv 2004/17/EF?

DI anfører, at konkurrencen om offentlige opgaver bør være åben for alle virksomheder, uanset oprindelsesland. Konkurrencen skal dog foregå fuldstændig lige og på gennemsigtige vilkår. Virksomheder, der ikke har opnået markedsøkonomisk status, skal derfor kunne holdes ude fra udbuddet.